

Godkendelse. Derfor hævder jeg overfor de ærede Medlemmer, at naar de stemmer for dette Forslag i denne Situation, misbruger de med fuld Bevidsthed en af Forholdene tilfældig given Magt til at gennemføre en Militærordning, som er i Strid med Overbevisningen hos det danske Folks Flertal. (Bifald fra Tilhørerpladsen.)

Formanden: Det er ikke Tilhørerne tilladt at give Meningsbifald til Kende.

Boa: Jeg skal i Lighed med, hvad jeg gjorde ved denne Sags første Behandling, ikke komme ind paa at diskutere, om denne Hærordning, som den nu foreslaas, kan bære økonomisk eller ikke. Det, jeg havde haabet og ventet, var, at man i en Situation som den, vi befinder os i, efter at Verdenskrigen har raset og til fulde vist os vor militære Afmagt, havde vendt Blikket indad og set paa den danske Ungdom og spurgt: Hvad kan vi magte at gøre for os selv, samtidig med, at vi naturligvis maa have et Værn, der i hvert Fald, som man saa ofte har sagt, i Overensstemmelse med Folkeforbundets Ønske kan paatage sig Vagttjenesten, som maa melde sig, hvis der opstaar krigeriske Forviklinger ude rundt om i Verden. Det havde jeg haabet og ventet. Jeg tror, man har Lov til her i Danmark at anlægge den Synsvinkel, at det Mandskab, som her bliver indkaldt til Militæruddannelse, staar kulturelt betydeligt over Mandskabet i adskillige andre Lande, der driver deres Værnepligt paa fuldkommen militaristisk Grundlag. Jeg tror, vi her hjemme har en Ungdom, der i det store og hele forstaaer, hvad det er for en Opgave, der er lagt paa alle, naar man indkalder til Vagten omkring Danmark. Jeg tror ikke, vi behøver at indeksercere Disciplin i dansk Ungdom. Jeg tror ikke, det vil kunne lykkes her i Danmark rent militaristisk at skabe Disciplinen. Jeg tror derimod fuldt og fast paa, at den danske Ungdom vil slutte sig om en Idé, der hedder Vagt om Danmark, slutte sig om den med Begejstring, forstaa, at det er nødvendigt. Det maa kunne gøres under saadanne Former, saa Disciplinen vokser derud af af sig selv.

Naar ikke vi fra vor Side kan stemme for de her foreliggende Lovforslag, er det ud fra den Betragtning, at det militære Apparat, som vi her stiller paa Benene, er et Apparat, som vi ikke magter. Det er meget rimeligt, at den ærede sidste Taler, det ærede Medlem Hr. P. Munch,

har Ret i sin Betragtning, at dette aldeles ikke kan bære økonomisk, saaledes som det er budgetteret, til 47 Mill. Kr. Jeg kan ikke faa Øje paa, at Danmark har Raad til at ofre dette eller mere uden at faa reelle Værdier for disse Penge. Vi har et Skolevæsen herhjemme, som vi ofrer mange Penge paa, og der er en ideel Stræben, ogsaa i Socialdemokratiet, efter at faa en Ungdomsskole oprettet her i Landet. Naar man vil tale med Vælgere om Forsvarsordningen, tror jeg, at den danske Vælgerbefolkning vil sige: Vi magter ikke noget militært, men vi evner at gøre vor Ungdom begribeligt, at vi skal forrette en Vagttjeneste, og vi evner at give vor Ungdom en saadan Uddannelse, at den kan virke med til at løse den Opgave. Jeg tror, det er den Vej, vi kommer til at gaa i Fremtiden, naar vi skal bygge et Værn for vort Land. Naar vi gaar imod dette Forslag, er det yderligere ud fra den Betragtning, at naar ikke en Gang den militære Sagkundskab kan føle sig tilfreds, er det fuldkommen haabløst at gaa i Gang med at løse denne Opgave.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch udtalte, at man under Forhandlingerne i 1909 fra konservativ Side havde ønsket, at i hvert Tilfælde Befalingsmændene i Hæren kunde nære Tillid til den Ordning, som blev vedtaget her paa Rigsdagen. Jeg mener ogsaa, det maa være Lavmaalet. Men jeg tror, rigtignok ogsaa, at det er endnu mere skæbningsvangert at bygge en Forsvarsordning, som ikke har Tillid blandt den Ungdom, der skal være med til at værne Landet. Som jeg udtalte ved første Behandling, tror jeg, vi maa lægge an paa, at det enkelte Individ føler, at den Opgave, han er med til at løse, ikke er uoverkommelig. Jeg tror, at man i et Samfund som det danske, hvor Oplysningen dog maa kaldes almindelig, maa bort fra det System, der findes indenfor Militæret: Høg over Høg. Klassedelingen af Hærens Befalingsmandskab — de menige staar selvfølgelig i en endnu lavere Klasse end Underbefalingsmændene — maa vi sikkert bort fra i et Samfund som det danske; den har ikke nogen Værdi i vor Tid, den kunde muligvis bruges for 50 Aar tilbage, men den duer ikke mere, den skaber Bitterhed blandt store Dele af de værnepligtige, og det tjener kun til liden Ære.

Man vil sige til os, der meget ofte betegnes som hørende til de saakaldte borgerlige Partier — jeg har den Anskuelse, at alle her i Landet er Borgere —